

KIRUNA KOMMUN

Utlåtande

Översiktsplan 2018

1. HUR SAMRÅD OCH UTSTÄLLNING HAR BEDRIVITS

Stadsbyggnadsförvaltningen i Kiruna kommun har, av kommunfullmäktige, fått i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan för Kiruna kommun. Ett i december 2017 upprättat planförslag har varit på samråd enligt 3 kap. 9 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900). Tiden för samrådet har varit fr.o.m. 2017-12-14 t.o.m. 2018-02-05. Planhandlingen har funnits tillgänglig i stadshuset i Kiruna, i biblioteken i Karesuando, Svappavaara, Vittangi, Kiruna samt bokbussen, i Eurosuandohuset i Karesuando samt på kommunens hemsida. Information om samrådet har lämnats via annonsering i ortstidningar samt via kommunens hemsida, facebook och instagram. Inkomna synpunkter under samrådet har sammanställts i en Samrådsredogörelse.

Ett i april 2018 upprättat planförslag har därefter varit utställt enligt 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900). Tiden för utställningen har varit fr.o.m. 2018-04-17 t.o.m. 2018-06-18. Planhandlingen har funnits tillgänglig i stadshuset i Kiruna, i biblioteken i Karesuando, Svappavaara, Vittangi, Kiruna samt bokbussen, i Eurosuandohuset i Karesuando samt på kommunens hemsida. Information om samrådet har lämnats via annonsering i ortstidningar samt via kommunens hemsida, facebook och instagram.

Förteckning över utställningshandlingar, uppgifter om hur utställningen ordnats och sändlista framgår av kungörelsen om utställningen. Kungörelse och sändlista finns tillgängliga hos kommunen.

Under utställningstiden har skriftliga synpunkter inkommit från instanser, organisationer m.fl. enligt förteckning på, se nästa sida. Totalt redovisas 10 stycken skriftliga yttranden ställda till kommunen. Sametingets, Sveriges Geologiska Undersökningars och Statens Fastighetsverk SFV:s yttrande har skickats till Länsstyrelsen med kopia till kommunen. Synpunkterna bemöts under Länsstyrelsens yttrande. Inkommande yttranden bemöts i detta dokument.

Länsstyrelsens synpunkter i granskningsutlåtandet redovisas i sin helhet. Övriga yttranden har i viss mån sammanfattats. Yttrandena i original finns tillgängliga hos kommunen. Utlåtandet syftar till att ge kommunens beslutande organ en redovisning av de synpunkter som framkommit under granskning/utställning och vilka överväganden som görs i samband härmed.

2. Inkomna skrivelser

1.	HUR SAMRÅD OCH UTSTÄLLNING HAR BEDRIVITS	2
2.	Inkomna skrivelser	3
3.	Statliga myndigheter och verk m.m.	4
3.1	Länsstyrelsen	4
3.2	Sametinget.....	11
3.3	Försvarsmakten	12
3.4	Lantmäteriet	12
3.5	Statens Fastighetsverk, SFV.....	12
3.6	Sveriges Geologiska Undersökningar, SGU	12
4.	Kommunala nämnder och organ	12
4.1	Tekniska Verken i Kiruna AB, TVAB	12
5.	Institutioner, föreningar/organisationer	15
5.1	Parakka samfällighetsförening	15
6.	Företag	15
6.1	Swerock	15
7.	Övriga.....	16
7.1	Privatperson 1	16
7.2	Privatperson 2.....	16
7.3	Privatperson 3.....	17
7.4	Privatperson 4.....	18

3. Statliga myndigheter och verk m.m.

3.1 Länsstyrelsen

Granskning av förslag till översiktsplan för Kiruna kommun

Bakgrund

Kiruna kommun har upprättat ett förslag till ny kommuntäckande översiktsplan.

Förslaget är utställt i enlighet med 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (PBL), under tiden 17 april till 18 juni 2018.

Översiktsplanen ska redovisa hur kommunen ser på mark- och vattenanvändning och bebyggelsens utveckling i kommunen. Översiktsplanen är resultatet av en dialog mellan stat och kommun bl.a. om hur värden av nationellt slag bör beaktas. Översiktsplanen är vägledande för efterföljande beslut.

Enligt 3 kap 16 § PBL ska länsstyrelsen under utställningstiden avge ett granskningsyttrande över översiktsplaneförslaget. Detta granskningsyttrande utgör statens samordnade syn på förslaget.

Av yttrandet ska framgå om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Länsstyrelsen har lämnat ett samrådsyttrande över planförslaget den 12 februari 2018. Efter samrådet har planförslaget reviderats bl.a. utifrån de synpunkter som Länsstyrelsen framfört i samrådsyttrandet.

Detta yttrande behandlar i första hand de punkter som omnämns ovan i de delar Länsstyrelsen har synpunkter.

Kommunen ska enligt PBL 4 kap. 20§, redovisa länsstyrelsens granskningsyttrande tillsammans med översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte godtagit planen i en viss del, ska det anmärkas i planen.

Länsstyrelsens yttrande

Allmänt

De synpunkter Länsstyrelsen framförde i samrådsyttrandet 2018-02-12 har till stor del beaktats i den aktuella granskningshandlingen. De ganska omfattande omarbetningar av handlingarna, bidrar till att Länsstyrelsen anser att planen i väsentliga delar kan fungera för sitt syfte som stöd och vägledning i den fysiska planeringen.

Översiktsplanen har nu en tydligare struktur mellan de olika dokumenten. Det ingår också en bra länshänvisning som förklarar dokumentens roll och inbördes sammanhang.

Inledningsvis framgår även vilka äldre fördjupade översiktsplaner (FÖP:ar) som med aktuell översiktsplan, upphör att gälla. En karta som visar de olika bygderna har tillförts plankartan vilket underlättar läsbarheten. Det skulle underlätta ytterligare med kartbilder över respektive bygd med dess ingående orter, vägar m.m. vilka hänvisas till i text. Länsstyrelsen anser fortfarande att översiktsplanen lider av svårlästa kartor.

Kommentar:

En kartbilaga med bilder där från del 2 där förtydligande bedöms som särskilt viktig för läsförståelsen bifogas till dokumentet. Bygderna delas upp i delområden för att öka kartinformationen.

Sammanfattning

Kiruna kommun omfattar ett stort geografiskt område, med många markanspråk, vilket innebär att en översiktsplan som ska vara vägledande när det gäller hela områdets mark- och vattenanvändning med nödvändighet blir en omfattande handling.

Länsstyrelsen anser att förslaget i de flesta avseenden uppfyller kraven i PBL 3 kap. och kommunen har lyft de frågeställningar som en översiktsplan enligt PBL ska omfatta.

Trots detta anser Länsstyrelsen att det fortfarande finns brister när det gäller hanteringen av vissa väsentliga frågor. Det handlar framförallt om redovisningen av hur riksintressen tillgodoses, då särskilt avseende riksintresse för rennäring som berör mycket stor andel av markområdena inom kommunen. Därutöver har Länsstyrelsen synpunkter på hur frågan om LIS-områden har hanterats och hur dessa områden redovisas. I den fortsatta planeringen behöver dessa frågor utredas och hanteras mer utförligt.

Kommentar:

Dokumentet kompletteras med dessa synpunkter. Se mer detaljerat under riksintresse i bygderna samt LIS-avsnittet.

Länsstyrelsens särskilda bevakningsområden enligt PBL 3 kap. 16§

Riksintressen

Riksintressen redovisas samlat i del 1 samt i MKB. Här görs också en bedömning av hur planen kan komma att påverka riksintressena. Därutöver redovisas i planförslaget (del 2) för varje bygd under rubrik ”*miljökonsekvenser*”, bedömning av hur förslaget påverkar riksintressena. Kommunens övergripande syn på riksintressenas hantering i efterföljande planering framgår av de planeringsöverväganden som avslutar avsnittet om riksintressen i del 1.

Riksintressena redovisas även i del 2, inom respektive bygd med rekommendationer (planeringsöverväganden) för framtida planering. I de planeringsöverväganden som redovisas i del 1 och del 2 kan kommunens syn på hur riksintressen avses tillgodoses utläsas. Här framgår även att frågor om påverkan på riksintressen i många fall kan behöva avgöras i samband med kommande planering och prövning.

Riksintresse rennäring (Miljöbalken, MB 3 kap.5§)

Områden av riksintresse för rennäring omfattar stora delar av kommunen. Det är oundvikligt att andra utvecklingsförslag kommer i beröring med rennäringens riksintresseområden och därmed också att intressekonflikter kan uppstå. Länsstyrelsen konstaterar att flertalet av de förslag som presenteras i översiktsplanen kan innebära konflikt med rennäringens intressen, vilket också redovisas i planförslaget. Med utgångspunkt från den information som finns i planhandlingarna anser Länsstyrelsen att det inte går att bedöma om förslagen är genomförbara med hänsyn till påverkan på riksintresse för rennäring (se nedan).

Kommentar:

Länsstyrelsen synpunkt om att påverkan på riksintresse rennäring utreds ytterligare i kommande planering. Detta noteras tydligt i dokumenten.

Länsstyrelsen saknar i översiktsplanen, en övergripande syn på rennäringen, där funktionella samband, bl.a. avseende flyttleder och renens behov av att fritt kunna ströva mellan olika årstidsland beaktas ur ett landskapsperspektiv, t.ex. i form av tematiskt tillägg till översiktsplanen. En sådan utgångspunkt menar Länsstyrelsen skulle underlätta bedömningar om de olika planförslagen kan innebära påtaglig skada på riksintresset. Indelningen i bygder innebär en försvårande omständighet när det gäller att se rennäringen i ett helhetsperspektiv. Samebyarnas indelning följer inte bygdeindelningen, utan de ligger i nordväst – sydostlig riktning och det är viktigt att rennäringens riksintresse tillgodoses så att samebyarna tillförsäkras en fungerande infrastruktur. T.ex. behöver samebyarnas flyttleder förbi Kiruna stad säkerställas. Sociala och ekonomiska konsekvenser för rennäring och renskötsel som en del av samisk kultur bör också belysas i planen.

Kommentar:

Bedömningar som gjorts har beaktat rennäringens riksintresse ur ett brett perspektiv. De relativt få förändringar i markanvändningen jämfört med gällande översiktsplan har tagits fram med hänsyn till kommunens utvecklingsbehov med beaktande av rennäringens riksintresse. Den huvudsakliga utvecklingen sker i befintliga orter och i anslutning till dessa. Rennäringen har behandlats i den fördjupade översiktsplanen för Kiruna centralort. De tillkommande förslagen i denna översiktsplan är avsatta som utredningsområden.

Bygdeindelningen bygger på tillgänglighet via vägar till bygdernas serviceort och innebär ingen annan påverkan på rennäringen än att deras verksamhet kan finnas inom flera bygder i markanvändningsdokumentet. Samebyarnas behov har utretts i samråd med samebyarna. Föreslagna utredningsområden ska i kommande planering utredas mer ingående med avseende på rennäringen. Utredningsbehovet förs in i handlingen.

Bland de förslag som redovisas i översiktsplanen där Länsstyrelsen ser risk för konflikt med rennäringens riksintressen, kan nämnas en framtida gokartbana om den lokaliseras vid Kurravaaravägen, utvecklingsområden för industri söder om Lombolo som kan komma i konflikt med befintlig ekodukt och nytt industriområde längs E10:ans östra infart i anslutning till flyttled. Även förslagen om lokalisering av begravningsplats för djur, krematorium och avfallsanläggning längs Kurravaaravägen kan komma i konflikt med flyttled. I anslutning till södra infarten prövas utredningsområde för återvinningscentral vid flytt från Kiruna centralort. Området ligger inom område som utgör riksintresse rennäring (flyttled). Vissa LIS-områden har också föreslagits inom rennäringens riksintresseområden och kan kräva särskilda studier innan lämpligheten kan avgöras.

Kommentar:

Ovannämnda lokaliseringar är verksamheter som inte kan lösas inom befintlig bebyggelsestruktur. Hänsyn till rennäringen har tagits genom att lokaliseringarna föreslås områden där det antingen förekommit militärverksamhet (gokart och avfallsanläggning vid Kurravaaravägen) eller samordning med pågående verksamhet (djurbegravning vid nya skjutbanan). Begravningsplats/krematorium vid Kurravaaravägen ligger i utkanten av renflyttleden. Området måste utredas ytterligare med avseende på markens lämplighet. Förslagen till nya industriområden utgörs av utredningsområden, där påverkan på rennäringen utreds ytterligare. Länsstyrelsens synpunkter förs in i Kiruna närområde och Kiruna centralort samt Jukkaskjärvibygden.

Förslaget till återvinningscentral vid södra infarten togs bort innan utställningen. Vid framtagandet av möjliga LIS-områden har bedömning av påverkan på rennäringens intressen gjorts. Förutom de formella samråd som hållits med samebyarna under framtagandet av översiktsplanen har samråd även skett med berörd sameby om ett LIS-område berört riksintresset rennäring.

Problematiken med nuvarande helikopterlandningsplats i Nikkaluokta behöver lösas. De förslag som redovisas ligger inom område av riksintresse för rennäring. Länsstyrelsen anser att Kiruna och Gällivare kommun bör utreda helikoptertrafiken gemensamt för att komma fram till en lämplig lösning för helikopterbolag, boende, turism och rennäring. Även förslagen ny lokalisering av helikopterlandningsplats som ersättning för den i Abisko kan innebära konflikt med rennäringens riksintresse och kräver särskilda studier för att finna lämplig lokalisering.

Kommentar:

I utställningsdokumentet finns endast platsen vid Ylipää kvar. En gemensam lösning av helikopterverksamheten med Gällivare kommun är för tillfället inte aktuell, men frågan kan komma att aktualiseras i framtiden. Området från Vistasälven och österut är ett viktigt område för Laevas sameby. Förslaget till ny helikopterplats i Abisko utreds i kommande fördjupning över Abisko-området.

Kommunen lyfter även i MKB risken för konflikt med rennäringens riksintressen med planerad utveckling av verksamheten vid Esrange.

Flertalet av de förslag som redovisas i översiktsplanen kräver markåtkomst på statens mark, där Länsstyrelsens eller Statens fastighetsverk fattar beslut. En väl genomarbetad och förankrad översiktsplan utgör ett viktigt underlag och kan underlätta processerna i samband med markupplåtelse och friköp.

Kommentar:

Vid varje tillfälle kommer en dialog med Statens fastighetsverk och Länsstyrelsen att ske i ett tidigt skede. Översiktsplanen ger många möjligheter, men omfattningen av exploatering är osäker.

Riksintresse kulturmiljö (MB 3 kap.6§)

Länsstyrelsen noterar att kommunens syn när det gäller hantering av riksintresse kulturmiljö saknas i den redovisning som görs i planeringsöverväganden i del 1.

Kommentar:

Planeringsövervägandet kompletteras med hantering av riksintresse kulturmiljö.

Totalförsvaret (MB 3 kap.9§)

Inom det utpekade områden för vindkraft Karesuando X kan etablering av vindkraft skada riksintressen för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess. Området bör lämpligen utgå.

Kommentar:

Området utgår.

Riksintresse "obrutet fjäll" (MB 4 kap. 5§)

Länsstyrelsen noterar kommunens syn på att avgränsningen av riksintresset "obrutet fjäll" bör justeras så att de byar och bebyggelseområden som nu ligger innanför gränsen inte längre ska omfattas av bestämmelserna. Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att gränsen bör ses över bl.a. i detta avseende. Om gränsen flyttas är det dock viktigt att gränsdragningen genomförs så att fjällen Korttovaara och Čalvilgaš, liksom de delar av Alajaures naturreservat som ligger inom obrutet fjäll, förblir riksintresse även fortsättningsvis.

Det LIS-område som föreslagits i byn Viikusjärvi B76, ligger innanför gränsen till obrutet fjäll. LIS-skälet kan inte tillämpas i enlighet med förslaget eftersom bebyggelse och anläggningar endast kan komma till stånd inom obrutet fjäll, om de behövs för rennäringen, den bofasta befolkningen, den vetenskapliga forskningen eller det rörliga friluftslivet.

Kommentar:

LIS gäller enligt länsstyrelsens påpekande.

Natura 2000 (MB 4 kap.8§)

I områdesbeskrivningarna för naturreservaten *Pessinki FUR*, *Rautas FUR*, *Rautusakkarä*, *Stordalen* och *Torneträsk-Soppero FUR* bör det tilläggas att områdena även är Natura 2000- områden.

I områdesbeskrivningen för naturreservaten N2 Del av naturreservatet Torneträsk-Soppero fjällurskog och N2 Naturreservatet Masugnsbyn behöver texten om Natura 2000 justeras. Det behöver tydliggöras att det är s.k. Natura 2000 prövning som gäller. Detta innebär att det krävs tillstånd enligt 7 kap 28 a § MB för verksamheter som kan riskera att påverka Natura 2000-områden på ett betydande sätt. Om verksamheten leder till skada på naturtyper eller arter i Natura 2000-området krävs tillstånd från regeringen.

Inom Kirunafjällen saknas redovisning samt kartbild av Natura 2000 områden.

Inom Torneträskbygden visar bilden på Riksintressen Natura 2000 inte Torneträskbygden utan bilden visar Natura 2000 i Kiruna närområde.

Kommentar:

Beskrivningarna av naturreservaten korrigeras enligt ovan. Natura 2000-områdena i Kirunafjällen och Torneträskbygden korrigeras.

Miljö kvalitetsnormer, MKN

Miljö kvalitetsnormerna presenteras övergripande i del 1. Där redovisas även generella planeringsöverväganden avseende MKN omgivningsbuller och MKN vatten.

En redovisning görs även per bygd, hur planförslaget kan komma att påverka MKN vatten.

Även i MKB hanteras frågan om MKN övergripande med redovisning per bygd. I planhandlingen, del 2 redovisas också MKN vatten, både när det gäller nuläge och vilken påverkan som genomförande av planen kan innebära i bygden. Länsstyrelsen anser därmed att frågan om MKN vatten i huvudsak är väl belyst i planhandlingarna.

Länsstyrelsen saknar en bedömning av risk för påverkan på MKN vatten om de föreslagna LIS-områdena bebyggs, eftersom avloppslösningarna i de flesta fall förutsätts bli enskilda. Som exempel kan nämnas stycket om Svappavaara-Vittangibygd där kommunen redogör för nuvarande vattenstatus och nämner att det finns föreslagna områden för landsbygdsutveckling i strandnära läge, men utan att beskriva planförslagets påverkan på MKN vatten.

För LIS-områden är det två aspekter som är särskilt viktiga för bedömning av risk för MKN vatten. Det gäller fysiska förändringar av närmiljön samt förändrad vattenkemi genom belastning av näringsämnen och förorenande ämnen. Kommunen behöver därför tydliggöra om planen är genomförbar utan risk för påverkan från avlopp och fysiska förändringar av närmiljön vid sjöar och vattendrag.

Kommentar:

Kommunen har efter samrådet reviderat förslagen till LIS-områden och då särskilt beaktat vattenområden där god ekologisk status inte uppnås. Kvarvarande LIS-områden bedöms inte påverka MKN vatten. Skyddsavstånd mellan tomtplats och vatten är 25 m, vilket har bedömts som tillräckligt för att inte påverka MKN vatten. Enskilda avloppsanläggningar med WC ska ha tillstånd enligt miljöbalken. För bad- disk och tvättvatten krävs anmälan enligt miljöbalken. Vid beslut ska MKN vatten beaktas av tillståndsmyndigheten. Förväntad omfattning av byggande i LIS-områdena är liten.

Kommunen beskriver i allmänna ordalag att miljöfarliga verksamheter (ex reningsverk) följer gällande tillstånd och klarar utsläppsvillkor. Det kan ändå finnas skäl att se över om villkoren är tillräckliga för att inte äventyra att MKN nås, särskilt i fall där man planerar att utöka antalet anslutna hushåll till befintliga reningsverk. Det är också viktigt att kommunen bedriver recipientkontroll i de vatten som belastas av reningsverk och andra kommunala verksamheter, då kommunen ansvarar för tillsyn av att MKN nås. Miljökvalitetsnormerna får inte överträdas även om en verksamhet följer villkor i gällande dom om tillstånd enligt miljöbalken.

Kommentar:

I miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs överskridandet av MKN vatten i Luossajoki. Vid övriga avloppsreningsverk sker övervakningen av MKN vatten av tillsynsmyndigheten och i verksamheternas egenkontroll.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge – LIS

I del 1 redovisas lagstiftning samt hur kommunens urvalsprocess har gått till avseende LIS-områden. Delen omfattar även en karta på kommunnivå över de utpekade områdena för landsbygdsutveckling. Varje föreslaget LIS-område redovisas närmare i del 2 under respektive bygd och ort.

Antalet LIS-områden har minskats både till antal och utbredning sedan samrådskedet. Det är dock fortfarande svårt att få en helhetsbild över LIS-förslaget eftersom redovisningen sker per ort. I vissa fall redovisas dessutom området på olika ställen beroende på om bebyggelsen kategoriseras som boende eller fritidsboende. T.ex. Laukkuluspa presenteras både under B 60 och F11.

LIS-områden sammanfaller ofta med områden av riksintresse och andra allmänna intressen och är i vissa fall inte tidigare bebyggda. Påverkan på riksintressen, andra intressen, naturvärden och allmänhetens tillgänglighet har inte utretts och/eller beskrivits i tillräcklig omfattning.

I redovisade LIS-områden är dispens möjlig att ge om vissa förutsättningar och villkor är uppfyllda. Strandskyddets syften, allemansrättslig tillgänglighet och goda livsvillkor för växt- och djurlivet, måste alltid uppfyllas för att dispens ska kunna ges. Dessutom måste hänsyn tas till andra anspråk och intressen sårbarhet och risker värden och kvaliteter i befintlig natur- och kulturmiljö riksintressen och andra skydd. I arbetet med att peka ut LIS-områden har kommunen tagit hänsyn till ovanstående på en övergripande nivå. I den fortsatta prövningen i plan eller enskilda dispensärenden ska hänsyn tas till vad som gäller för den specifika platsen då förutsättningarna kan variera inom LIS-områdena.

Utpekande av LIS-områden bör åtföljas av ett underlag som redovisar hur strandskyddets syften inte riskerar att motverkas. Eftersom beskrivningar av de enskilda områdena är knapphändiga, kan Länsstyrelsen inte ta ställning till om det är lämpligt att peka ut områdena som LIS-områden. Detta innebär också att beskrivningar, utredningar och naturinventeringar behöver göras i samband med enskilda strandskyddsdispenser i framtiden.

Planen saknar en beskrivning av varje LIS-område, exempelvis med avseende på naturmiljön, växt- och djurlivet, rennärning, friluftslivsvärden, befintlig bebyggelse och infrastruktur idag etc. Även motivering till varför just dessa områden är utpekade fattas.

Det finns många okända naturvärden längs älvar och sjöar, både på land och i vattnet. Att ett område inte hyser några kända naturvärden säger därför ingenting om dess lämplighet för bebyggelse. Flera områden kan mycket väl visa sig hysa höga naturvärden och rödlistade/fridlysta arter, vilket kan innebära att bebyggelse inte är en lämplig markanvändning. För flertalet områden kan det behövas naturvärdesinventering innan områdenas lämplighet kan bedömas.

Kommentar:

LIS har redovisats i utställningshandlingen på kommunnivå i del 1, bygdenivå och ortsnivå i del 2. Vid framtagandet av LIS-områdena har påverkan på riksintressen, andra intressen och värden, allemansrättslig tillgänglighet och goda livsvillkor för växt- och djurlivet bedömts. De LIS-områden som kommunen tagit fram är områden, där påverkan bedömts som liten. När det gäller strandskyddets syfte har LIS-områdena planerats så att det finns släpp ner till vattnet både för den allemansrättsliga tillgängligheten och för växt- och djurlivet. Vidare ligger LIS-områdena huvudsakligen i anslutning till befintlig bebyggelse där en exploatering har bedömts ge liten påverkan på växt- och djurlivet. I de fall LIS-områdena utgörs av oexploaterad mark har den eventuella exploateringen bedömts ge liten påverkan på växt- och djurlivet. Ett av grundkriterierna är att LIS-områdena ska ligga i närheten av befintlig infrastruktur. LIS-områdena uppfyller detta kriterium utom i de fall LIS-områdena utgörs av mindre turistanläggningar som exempelvis ett fiskecamp. Utredningsbehovet har lagts in i del 2 under "Hantering av enskilda ärenden/planeringsöverväganden" i bygder där LIS-områden finns. Ett utredningsunderlag för LIS läggs till som bilaga till översiktsplanen.

Synpunkter på vissa LIS-områden

LIS-områden inom Torneträskbygden

Hela Torneträskområdet är av riksintresse för naturvård och friluftsliv samt omfattas även av bestämmelserna i miljöbalken 4 kap. 1, 2 §§. Flera LIS-områden har efter samrådet tagits bort inom Torneträskbygden. Länsstyrelsen anser att det är olämpligt att peka ut LIS-områden i direkt anslutning till Torneträsk, och andra sjöar inom bygden. Viss förtätning inom befintliga fritidshusområden samt eventuella anläggningar för besöksnäringen kan efter utredning vara möjligt. Oexploaterade områden är inte lämpliga att peka ut som LIS-områden.

Kommentar:

De LIS-områden som tagits fram gäller i huvudsak möjlig förtätning av fritidshusområden i Abisko och Stenbacken samt i Riksgränsen. I Abisko är dock bostadsbristen akut och tillgången till lämplig mark för bebyggelse är mycket begränsad. Kommunen har därför tagit fram LIS-områden vid Abisko för att eventuellt kunna möta bostadsbristen och därigenom ta sitt bostadsförsörjningsansvar (lag 2000:1383).

Masugnsbyn Väst GS

Området ingår ett större område som har klassats som naturreservatsklass och naturvärdesinventering behöver göras innan det pekas ut som LIS-område.

Kommentar:

Länsstyrelsens synpunkt förs in i del 2.

Kirkkoväertjärvi YF5

Flygbilder över det föreslagna LIS-området visar att även vattenområdet (flera grunda vikar) verkar ha höga naturvärden och både land och vattenområdet bör därför naturvärdesinventeras innan området pekas ut som LIS-område. Kommunen har i planen uppgett att bebyggelse vid grunda vikar har undvikits pga. höga naturvärden och eventuell negativ påverkan av mänsklig aktivitet. Samma resonemang bör gälla avseende utpekanden av LIS-områden i direkt anslutning till grunda vikar.

Mertajävi BJ40 – Den centrala välhävda odlingsmarken på Nervaudden har överlappats med LIS till stor del. Länsstyrelsen vidhåller att karaktären och de hävdade markerna bör värnas.

Kuttainen BJ 31

Föreslaget LIS-område för bostäder på by-udden har minskats efter samrådet, men merparten är kvar. Karaktären och de hävdade markerna i en jordbruksby på denna breddgrad ska värnas

Viikusjärvi B76

Lis-områdena är belägna inom obrutet fjäll. Bebyggelse kan enligt MB 4:5 endast medges för bofasta befolkningen, rennäringen, det rörliga friluftslivet och den vetenskapliga forskningen.

Kommentar:

Länsstyrelsens synpunkter förs in i del 2.

Detaljsynpunkter

Kulturmiljö

Länsstyrelsen noterar att det som presenteras under rubriken "Fornlämningar" är de s.k. fornvårdsmiljöerna. Kända fornlämningar inom kommunen uppgår till tusentals och då är stora ytor inom kommunen inte inventerade. De är samtliga skyddade enligt Kulturmiljölagen, kända såväl som okända.

I del 1, under avsnitt om konsekvenser står "Arkeologisk utredning föreslås i områden med många kända fornlämningar, men även vid större exploateringar". Texten bör kompletteras med att kravet är att vid alla byggen och andra markgrepp som planeras inom 150 meter från en fornlämning ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt kulturmiljölagen, KML 2 kap 10§. Länsstyrelsen bedömer om fornlämningen berörs.

Om fornlämningen påverkas krävs arkeologisk undersökning enligt KML 2 kap 12-13§. När större markområde tas i anspråk -som detaljplanläggning för mer omfattande byggande- kan det bli aktuellt att göra en arkeologisk utredning, som bekostas av kommunen/exploatören enligt KML 2 kap 11§.

Kommentar:

Länsstyrelsens synpunkt förs in i del 1.

Naturmiljö

Generellt så saknas det underlag för bedömningar av de olika förslagens lämplighet med hänsyn till påverkan på naturvärden. T.ex. föreslås utvecklingsområde för industri vid korsningen E10 -Jukkasjärvi, ett område där fåglar samlas och i Artportalen finns inrapporterat en del skyddsvärda fågelarter. Även förslaget till ny gokartbana, väster om flygplatsen, kan komma att störa fågellivet samt beröra våtmarken Piekkusvuoma, (klass 3) enligt Länsstyrelsens våtmarksinventering (VMI). Länsstyrelsen anser att kommunen behöver utreda och beskriva planförslagets påverkan på naturmiljön.

Kommentar:

En gokartbana är inte aktuell förrän efter det att personjärnvägslinjen är fastställd. Om läget fortfarande är aktuellt ska läget utredas och då ska alla aspekter utredas.

Om planering av bebyggelse ska ske i angränsning till naturreservatet i Abisko, bör det finnas en viss buffertzon mot reservatet för att minska risk att värden i reservatet påverkas negativt, t.ex. när det gäller områdets fågelliv.

Kommentar:

Buffertzon utreds i den kommande fördjupade översiktsplanen för Abisko eller detaljplan.

Länsstyrelsen anser att texten om inventering som redovisas under rubriken "ett rikt växt- och djurliv" även bör finnas med under rutorna med Planeringsöverväganden dvs. *Vid exploatering av nya områden utanför redan ianspråktagen mark bör förekomst av hotade och sårbara arter beaktas. Naturinventeringar i sådana områden bör vara regel.* Ovanstående gäller även del 1 under samtliga blå rutor med *Hantering av enskilda ärenden/planeringsöverväganden* där texten om naturinventering vid ej ianspråktagen mark fanns med i samrådshandlingen men har tagits bort i granskningshandlingen.

Kommentar:

Kommunen anser att texten i del 1 och del 2 ger tillräcklig vägledning för att värna ett rikt växt- och djurliv.

I områden med höga naturvärden av naturreservatsklass samt inom områden med riksintresse naturvård anges att naturinventering ska göras vid detaljplaneläggning. Detta är en bra intention men Länsstyrelsen vill framhålla att exploatering av områden av reservatsklass som regel inte är lämpligt.

Kommentar:

Kiruna kommun har stor erfarenhet av att hantera markanvändning inom kommunen. Stora områden i översiktsplanen har avsatts som naturområden längs älvar, i Jukkasjärvi-bygden, i Kiruna närområde och längs Torneträsk. Naturen är viktig i kommunen för invånare och besöksnäringen. Områden av reservatsklass kommer att hanteras med stor respekt.

När det gäller det område som har pekats ut för vindkraft, Kaareavaara/Tulinkivaara (XVind) är det tveksamt om det är en lämplig lokalisering för etablering av vindkraft. Länsstyrelsens bedömning bygger på att det inte finns något utbyggt nät av skogsbilvägar i området och att det är i stort sett väglöst, vilket gör att en etablering av en vindkraftspark kommer att medföra relativt stora förändringar av naturmiljön. Det finns också indikationer på att det kan finnas höga skogliga värden i området. I området finns det våtmarker (naturvärdesklass 1-3) enligt våtmarksinventeringen VMI. Dessa marker bör inte ingå i det föreslagna området.

Kommentar:

Området utgår då etablering av vindkraft kan skada riksintressen för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess.

Rennäring

Skoterleder utgör en viktig del av infrastrukturen i kommunen en stor del av året. Skoterleder i Kiruna stads närområde borde framgå av planen och bedömas i MKB då de har en stor påverkan på samebyarnas vinterbete och flytt förbi staden.

Kommentar:

Skoterlederna är i huvudsak befintliga och har inte tagits med i denna plan. Det är i huvudsak den fria åkningen i vissa områden som kan innebära påverkan på rennärings. Den frågan måste hanteras i annat sammanhang.

Samråd och beslut

Samråd ägt rum med följande myndigheter: Statens Geotekniska institut (SGI), Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB), Statens Fastighetsverk, SMHI, Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Post- och telestyrelsen, Energimyndigheten, Lantmäteriet, Skogsstyrelsen, Trafikverket och Sametinget.

Inom Länsstyrelsen har samråd ägt rum med länsstyrelsens enheter för miljöskydd, samhällsskydd, naturmiljö, miljöanalys samt naturresurs- och rennäring.

3.2 Sametinget

Kommentar:

Sametinget har sänt sitt yttrande till Länsstyrelsen och skickat en kopia till kommunen. Se kommentarer till Länsstyrelsens synpunkter.

3.3 Försvarsmakten

Kommentar:

Försvarsmakten har sänt sitt yttrande till Länsstyrelsen och skickat en kopia till kommunen. Se kommentar till länsstyrelsens granskningsyttrande.

3.4 Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets utställningshandlingar (daterade april 2017) har följande noterats:

Lantmäteriets synpunkter

Lantmäteriet har enligt 3 kap. 9-10 §§ PBL ingen fristående roll i samrådsförfarandet när översiktsplaner tas fram. Lantmäteriet ska vid förfrågan lämna sina synpunkter till länsstyrelsen och har därför inte några synpunkter att lämna till kommunen i detta ärende.

Kommentar:

Synpunkten är noterad.

3.5 Statens Fastighetsverk, SFV

Kommentar:

Statens Fastighetsverk har sänt sitt yttrande till Länsstyrelsen och skickat en kännedomskopia till kommunen. Se kommentarer till Länsstyrelsens synpunkter.

3.6 Sveriges Geologiska Undersökningar, SGU

Utställning – granskning av förslag till översiktsplan för Kiruna kommun

Sveriges geologiska undersökning (SGU) avstår från att yttra sig i ärendet men hänvisar samtidigt till vår checklista för översiktsplaner på vår webbplats.

https://www.sgu.se/globalassets/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/checklistaop_sgu_2017-12-22.pdf

Kommentar:

Synpunkten är noterad.

4. Kommunala nämnder och organ

4.1 Tekniska Verken i Kiruna AB, TVAB

ÖVERSIKTSPLAN KIRUNA KOMMUN 2018

Tekniska Verken i Kiruna AB (TVAB) har tagit del av granskningshandlingar angående rubricerat ärende och lämnar följande yttrande:

DEL 1

1. NY ÖVERSIKTSPLAN

1.4 Sammanfattning av planförslaget

Föreslagna förändringar jämfört med gällande översiktsplan, sid 14

Det anges i andra stycket på sid 14: ”Gabna sameby planerar att utöka sin verksamhet i anslutning till befintligt rengärde. I detta område finns en grundvattenförekomst som är aktuell att tas i bruk. Konsekvenser för vattenkvaliteten måste utredas.”

Revidera texten enligt:... grundvattenförekomst som kan bli aktuell att tas i bruk

Kommentar:

Påverkan på grundvattentäkten måste beaktas oavsett om grundvattentäkten är aktuell att tas i bruk eller kan bli aktuell att tas i bruk.

5. FRITID, NATUR och KULTUR

5.1 Rekreation och fritidshus

Fjällvärlden, s 64

Tillägg till tredje stycket: ”Genom underhållsansvariga Tekniska Verken i Kiruna AB utförs under 2017 och 2018 en inventering av de kommunala skoterlederna.

Kommentar:

Synpunkten är noterad.

Närrekreationsområden

Tillägg under rubriken enligt: Ädnamvarestugan är ett populärt närrekreationsmål för Kiruna C. Sommartid nås stugan via en delvis spångad led och vintertid dras skidspår, förnärvarande med hjälp av ideella krafter.

Kommentar:

Informationen finns under rubriken ”Motionsspår, tätortsnära leder och naturstigar”.

DEL 2

TORNETRÄSKBYGDEN

Utveckling

Utvecklingsmöjligheter/tillväxt, s 79

Omformulera mening: ”planerna på att byta ut ytvattentäkten till grundvatten från borrhållsbrunnar strax söder om Abisko begränsar möjligheten att utveckla marken söder om bebyggelsen eftersom detta kräver sänkning av grundvattennivån genom dikning”

Grundvattentäkten kräver inte sänkning av grundvattennivån genom dikning.

B22 Abisko östra

Omformulera meningen på sid 101 ”Detta begränsar möjligheten att utveckla marken söder om bebyggelsen eftersom detta kräver sänkning av grundvattennivån genom dikning.”

Grundvattentäkten kräver inte sänkning av grundvattennivån genom dikning.

Ovanstående synpunkter angående Torneträskbygden, Abisko är ej beaktade i enlighet med vad som angetts i samrådsredogörelsen.

Kommentar:

Formuleringen avser inte dikning för vattentäkten utan behovet av dikning för sänkning av grundvattennivån och avledning av dagvatten i bostadsområdet.

JUKKASJÄRVIBYGDEN

Vatten och avlopp, energi

Revidering av mening, i första stycket, sid 124: ”En utredning av kapaciteten i vattenverket och avloppsreningsverket är utförd. Samt tillägg enligt: Kapacitetsutredningen visar på relativt god kapacitet som klarar en viss utbyggnad med mindre ledningsåtgärder.

Tillägg i mening, andra stycket: ”Vattenskyddsområde är beslutat men överklagat.” Det beslutade skyddsområdet gäller under överklagandetiden.

Kommentar:

I samband med framtagning av detaljplaner eller prövning bygglov kommer vattenskyddsområdets status att beaktas. Skrivningen ändras inte.

SVAPPAVAARA-/VITTANGIBYGDEN

Vatten och avlopp, energi

Tillägg till fjärde stycket, sid 155: Ibland annat Masugnsbyn förekommer stora problem med inläckage till spillvattennätet och avloppsreningsverket, vilket även kan påverka kapaciteten på verket.

Tillägg till femte stycket: ”Mitt i samhället finns en flisuppvärmd värmecentral som förser de centrala delarna av Vittangi med kommunal fjärrvärme.”

Kommentar:

Texten ändras enligt ovan.

Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS)

Tillägg sid 153 enligt: Kommande skyddsområde för Vittangi ytvattentäkt kan innebära tillståndskrav eller förbud mot infiltration av avloppsvatten inom närområdet till vattnet. Det kan röra sig om 50 meter eller mer från vattnet.

Tillägg: Bör även nämnas att kommande vattenskyddsområde för Vittangi ytvattentäkt bör beaktas i byggloven inom LIS-områdena i Svappavaara-Vittangi bygden.

Detta bör även tilläggas i Hantering av enskilda ärenden/planeringsöverväganden sid 167.

Kommentar:

Inom Svappavaara-Vittangibygden finns inga LIS-områden uppströms ytvattentäkten.

B34 Svappavaara

Revidera meningen i tredje stycket enligt: ”Nytt skyddsområde norr om byn fram till industriområdet kommer att tas fram.”

Kommentar:

Texten ändras enligt ovan.

B33 Masugnsbyn

Ta bort meningen på sid 171 ”Radonhalten i kommunens dricksvattentäkt är åtgärdad.”

Kommentar:

Meningen tas bort eftersom uppgiften om radon är felaktig. Radonhalt överskridande riktvärde/gränsvärde har aldrig förekommit i den kommunala vattentäkten i Masugnsbyn.

B62 Maunu

Tillägg: Det finns en kommunal frys-/torkbädd i närheten av Maunu.

Kommentar:

Anläggningen ligger inte inom B62.

B74 Suijavaara

Ta bort texten om utredning av ny bebyggelse ska anslutas till kommunalt VA.

Kommentar:

Texten i dokumentet förändrar inte de faktiska förhållandena.

MKB

1.6 sammanställning av miljöpåverkan i de antagna fördjupade översiktsplanerna, nollalternativet och planalternativet

Planalternativet, Bebyggelseutveckling

Anges i sjätte stycket sid 15” Radonhalterna i kommunens dricksvattentäkter är åtgärdade” Föreslås ändras enligt ”Radonhalter i kommunala dricksvattentäkter åtgärdas genom radonavskiljning.”

Kommentar:

Synpunkten är noterad.

5. Institutioner, föreningar/organisationer

5.1 Parakka samfällighetsförening

Parakka samfällighetsförening är i startfasen med att utveckla fisketurism och annan turism med olika aktiviteter i byn. Projektet skall finansieras till en del genom Leader Tornedalen 2020. Parakka by ligger vackert vid Kalix älv, med branta stränder med låg risk för översvämningar. Det innebär att bebyggelse kan byggas strandnära, och därigenom vara intressant för framtida utveckling av byn.

Förslag: Att de redan rödmärkta områdena utökas i enlighet med Samfällighetens förslag märkta grönt enl. bilagda karta.

Av kartan framgår att föreningen vill utöka området för LIS.

Kommentar:

Kommunen reviderade LIS-områdena efter synpunkter som inlämnats i samrådet. Länsstyrelsen hade generella synpunkter om att kommunen föreslagit allt för många och stora områden och att det i vissa fall var områden av naturreservatsklass. För LIS-områden i Parakkaområdet har erosionsrisk enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap MSB beaktats. Tillgång till väg har varit en grundförutsättning. En del av det föreslagna området är myrmark. Strandskyddsdispenser kan även prövas i områden om det finns andra skäl enligt miljöbalkens strandskyddsbestämmelser.

6. Företag

6.1 Swerock

Vi på Swerock AB/Recycling har ett intresse att etablera verksamhet på ett av områdena ni pekat ut på kartan av över strategiska platser för ny avfallsanläggning.

Swerocks önskar en verksamhet för avfallshantering, insamling, bearbetning, sortering, behandling och förädling av bygg och anläggningsavfall.

Swerock är ett stabilt företag som omsätter ca 5 miljarder årligen. Vi arbetar med ständig utveckling av behandlingsmetoder för att effektivisera och förädla avfall till produkter med stort fokus på materialeffektivitet. I organisationen finns mycket bred kompetens och lång erfarenhet inom avfallsbranschen.

Vi ser gärna att TVAB för dialog med oss angående vår önskade etablering där vi förhoppningsvis kan hitta lösningar för den framtida avfallshanteringen i Kiruna med fokus på återvinning- och återbruk.

Kommentar:

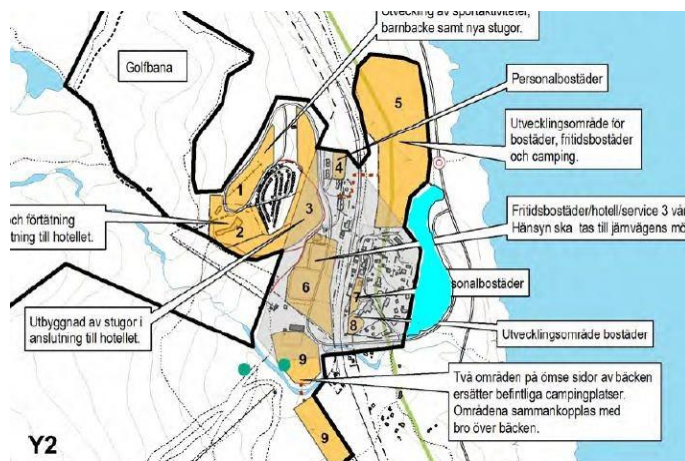
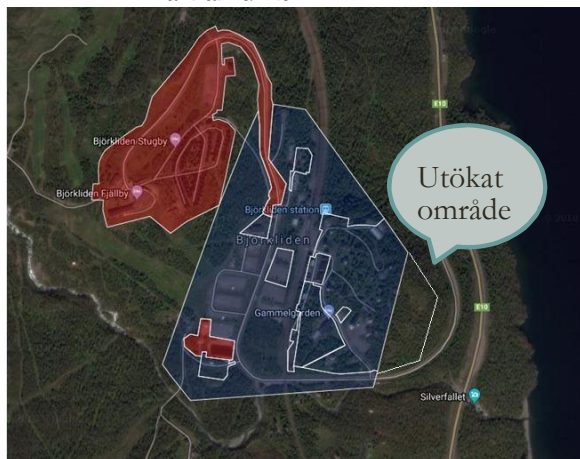
Marken ägs av Statens Fastighetsverk. Innan någon etablering kan bli aktuellt måste kommunen ha en dialog i med fastighetsägaren och även försvarsmakten. Det kan även bli aktuellt med detaljplan. Synpunkterna vidarebefordras till TVAB.

7. Övriga

7.1 Privatperson 1

Bakgrund till yttrande

- För att utveckla landsbygden.
- Balansera individuella fjällintressen med allmänna.
- Säkerställa bra område för fritidsboende i Björkliden.
- Tillgodose behovet som finns.
- Ta tag i arbetet kring Kiruna kommuns tomtkö för området.
- Få framdrift.

Tilläggsområde enligt grov skiss ovan, förslagsvis kan detta område gå samman med planöversiktens område 5. Detta är den nuvarande detaljplanen av Björkliden, tilläggsområdet syftar till att förtäta och utöka dagens detaljplan.

Fördelar med utökat område

- Se bakgrund till yttrandet.
- Området påverkar ej renskötseln i området.
- Hänsyn till framtida dubbelspår efter malmbanan.
- Hänsyn till Lappland Resorts expansion i området.
- Förtätning av befintligt detaljplanerat område.
- Längre avstånd till riksväg E10.
- Möjliggör söderläge för solkraft.

Avslutningsvis vill jag avrunda med en tanke om framtidens fritidshus och dess miljöpåverkan.

Björkliden är en ort som är ytterst begränsad på mark som kan anses vara lämpad att bygga fritidshus på, därför är detta förslag kritiskt. Det har mig veterligen aldrig (under modern tid) skett att enskilda individer har erbjudits tillfälle att bygga fritidshus i Björkliden. Detta syftar till att öka denna möjlighet och se till att få framdrift i den snart 40åriga tomtkö som Kiruna kommun administrerar.

Ur ett framtida miljöperspektiv för fritidshus är förslaget viktigt för att kunna detaljplanera med hänsyn till natur, vind nederbörd mm.

Det är lika kritiskt för att kunna bygga och driva miljömedvetet. Ett färdigt fritidshusområde ska även vara estetiskt tilltalande för att smälta in i omgivningen, tydliga kriterier för fritidshusens utformning bör tas fram.

Kommentar:

Synpunkterna på område 5 tas inte upp i denna kommentar då den fördjupade översiktsplanen är antagen och enbart aktualiseras i översiktsplanen. Däremot hanteras resten av synpunkterna. Översiktsplanen omfattar även tilläggsområdet norr om befintlig bebyggelse. Området är brant och det kan finnas rasrisk. En utbyggnad kan vara möjlig, men det kommer att kräva detaljplan.

7.2 Privatperson 2

Hej, Jag önskar yttra mig över Översiktsplan Kiruna kommun, 2015-859. vi är tre syskon som gemensamt äger fastigheten Jukkasjärvi 18:3 i Jukkasjärvi by.

Vi har tidigare varit i kontakt med Kiruna kommun med ett förslag om att stycka av ett 20-tal tomter på en del av fastigheten.

Vi fick beskedet att komma in med en begäran om planbesked men råddes att invänta översiktsplanen som var under framtagande.

Jag bedömer att aktuell fastighet Jukkasjärvi 18:3 ligger inom område B30 men då jag inte haft möjlighet att se utställningen av planen och det är svårt att bedöma på digitalt tillgängliga planhandlingar vill jag bara framföra att vi önskar att Jukkasjärvi 18:3 enligt bifogad karta ingår i B30 med möjlighet till avstyckning för boende efter sedvanlig planprocess.

Kommentar:

Jukkasjärvi 18:3 ingår i B30. Det innebär att en exploatering inte är i strid med planen. Kommunen beslutar om detaljplan får upprättas.

7.3 Privatperson 3

På uppdrag av en privatperson har Stockholmen Juridik inkommit med ett förslag till utökning av LIS-området i Paksuniemi så att Paksuniemi 2:65 ingår i området.

Vi hemställer att föreslaget LIS-områden för Paksuniemi utvidgas till att omfatta hela det sedan många år bebyggda område där Paksuniemi 2:65 ingår. Inom detta område finns ett 70-tal fastigheter bebyggda med fritidsfastigheter, varav ett stort antal sedan lång tid används för permanent boende. Många av fastigheterna är strandfastigheter eller sjötomter, bebyggda med strandnära bostadshus. Hela området är ett utvecklingsområde för fortsatt och ökat permanentboende. De fåtal fastigheter som ännu är obebyggda är vad som tidigare benämndes vara sk lucktomter. Det finns inte något rimligt skäl att dessa fåtal ännu obebyggda fastigheter inte skulle kunna medgivas dispens från strandskydd och bygglov för bostadshus med lämplig storlek och typ. Området har nära anknytning till utmärkta vägar, med goda kommunikationer och närhet till butiker och annan samhällsservice.

Området är ianspråktaget

Det skall påminnas att vid tidigare ansökningar om förhandsbesked om bygglov för fastigheter inom nämnda område har Kiruna kommun ställt sig positiva till ansökan. Kiruna kommun angav i sitt beslut 2008-04-14 gällande förhandsbesked för Paksuniemi 2:65 att ”området omfattas av strandskydd, men kan anses vara ianspråktaget”. Man angav vidare som motiv följande punkter, som också gäller idag.

- Enligt översiktsplan för Kiruna kommun får försiktig förtätning av befintlig bebyggelse göras och de tilltänkta byggnaderna kan anses utgöra en sådan förtätning i anslutning till tidigare etablering.
- Ett stort antal strandnära grannfastigheter är sedan lång tid bebyggda med fritidshus och hus som används för permanentboende.
- Området för de tre fastigheterna (bla Paksuniemi 2:65) omfattas av strandskydd och kan anses vara ianspråktaget, varför miljöprövning ej utgör hinder för bygglov. Ingen skyddsvärd natur har påvisats, ej heller i framtiden.
- Möjlighet finns att lösa vatten och avlopp.
- Anslutning till väg är möjlig.

För att underlätta möjlighet att erhålla dispens från strandskydd och möjlighet att bebygga det fåtal fastigheter i det här aktuella området som ännu är obebyggda hemställer vi att hela det nämnda området skall omfattas i ett LIS-område.

Bevisning

Tillstyrkande av att det aktuella området redan är ianspråktaget återopas förutom ovan redovisat beslut 2018-04-14 av Kiruna kommun också bifogad

- Karta över det här aktuella området inom Paksuniemi utvisande att ett stort antal fastigheter och också strandfastigheter sedan länge är bebyggda med strandnära bostadshus.
- Förteckning över fastigheter inom det här aktuella området som på senare år har beviljats dispens från strandskydd och bygglov för strandnära byggnation.

Kommentar:

Kommunen reviderade LIS-områdena efter synpunkter som inlämnats i samrådet. Länsstyrelsen hade generella synpunkter om att kommunen föreslagit alltför många. En utökning av LIS-området är inte aktuell i denna översiktsplan.

7.4 Privatperson 4

2018-06-18 ÖVERSIKTSPLAN KIRUNA KOMMUN 2015-859

Mina synpunkter utgår från inlägga (med samma rubrik som ovan men daterad 2018-02-04).

OBS! Utifrån den nya förslaget till översiktsplan är sidhänvisningar i texten nedan ej aktuella i den nya inlagan men texten är gångbar gällande synpunkter och tillrättlägganden i den nya översiktsplanen där endast smärre ändringar har tillkommit exempelvis att i Jukkasjärvi finns en mjölgård. I de kommentarer jag gett tillkänna.

SYNPUNKTER OCH TILLRÄTTA LÄGGANDEN

Tillägg till den nya förslaget till översiktsplan

Uppoffringar som vi har tvingats av det svenska samhället kommer jag att belysa brottstycken av i texten nedan.

- Genom avvitrningen under 1880-talet fräntogs min släkt och andra Jukkasjärvibor stora markarealer ca 25000 hektar för att i förlängningen kunna uppstarta gruvverksamheten i berget Kirunavaara. Där hälften av Kirunavaara var i min släkts ägo. Från den stölden har svenska staten tillskansat sig orättfärdigt värden för 100-tals miljarder SEK.
- Stöld av vår mark till anläggandet av Kiruna nya flygfält.

Kommentar:

Dessa ersättningsfrågor hanteras inte i översiktsplanen.

- Kvicksilverförgiftat är älv- och sjöbotten vid byn Jukkasjärvi
- Orenat avloppsvatten och senare bristande rening av avloppsvatten har tillförts vattnet som rinner förbi byn från staden Kiruna.

Kommentarer:

Miljöfarlig verksamhet hänvisas till tillsynsmyndigheten.

- Rymdbasen Esrange anlades trots motstånd från ortsbefolkningen
- Vi har blivit fräntvingade sig mark till vägar och kraftledningar.

Kommentarer:

Dessa ersättningsfrågor hanteras inte i översiktsplanen.

- Vårt språk och vår Lantalaisetkultur har blivit nedvärderad av stat och kommun.

Kommentar:

Synpunkten är noterad.

Uppräkningen skulle kunna göras mer omfattande men jag nöjer mig med detta för tillfället.

I översiktsplanen kräver man än mer av oss som inte det ovan nämnda skulle vara nog.

- Mark till ett industriområde i korsningen mot Jukkasjärvi från E-10 där jag äger mark och mina syskon har också mark i området som berörs.
- Utökad satsning på rymdindustrin, som drivs av aktörer som inte har något i området att göra.

- Utökad satsning på turistindustrin trots de olägenheter de medför för mig och andra markägare i bygden.
- Utökad gruvverksamhet är önskvärd från kommunens sida vad jag kan utläsa av översiktsplanen.
- Exploateringen av Väkkäröområdet trots att det sedan gammalt är det ett heligt område för Jukkasjärviborna som kan sin historia där Vintturi namnet finns på flera platser och som betyder ”ett forntida urfolk” det namnet är unikt i norra Norrbottens inland och på ett fåtal andra platser förekommande.
- Vart tar man hänsyn till områdets kultur och historia, Lantalaisets historia och kultur omnämner man inte i översiktsplanen.
- Man strävar efter att få hit aktörer utifrån, var finns det förslag som gagnar min framtid här i min hembygd.
- Vi har betalat ett högt pris för det nya Sveriges tillblivelse det är dags att ni från svenska staten och Kiruna kommun börjar att betala tillbaka det ni orättmätigt tillskansat er från oss.
- Efter att gruvbolaget LKAB bildats där större delen av den värdefulla järnmalmen som togs från våra och Jukkasjärvi- och Kurravaarabors ägor har en mängd ”prominenta” personer suttit i bolagsstyrelsen, statsministrar som Arvid Lindman och nu Göran Persson och finnas magnater från familjen Wallenberg och landshövdingar av olika schatteringar och andra så kallade ”högdjur” som har styrt över egendom som man har tillskansat sig orättfärdigt.

Kommentarer:

Rymdnäringen och turismen samt gruvnäringen är verksamheter som är viktiga för kommunen och även för landet. Kommunens syn på gruvnäringen framgår av citat ur del 1 Planeringsområden med strategiska inriktningar: ”Gruvnäringen är basen i kommunens näringsliv. Utveckling av nya gruvor ska dock avvägas mot påverkan på andra verksamheter och annan markanvändning samt naturmiljön. Gruvprojektets långsiktighet, aktuella mineraler/ värdefulla ämnen är andra faktorer som har betydelse. Kortsiktiga gruvprojekt är inte hållbara. Hänsyn ska tas till kommande generationer.”

Sidan 11.

Historia-felaktig historiebeteckning. Området var ej obebbyggt där bedrevs jakt, fiske och slätterbruk med tillhörande anläggningar som innehades av Jukkasjärvi- och Kurravaarabor.

Sidan 13.

Vatten tas från Oinakkjärvi (Jukkasjärviavatten). En omförhandling av vattendomar pågår i Sverige på statens initiativ. Det kommer att ske antagligen gällande vattendomen för råvattnet till Kiruna stad.

Kommentar

Sid 11 Historiebeteckningarna för samtliga bygder har tagits bort då kvaliteten varierat mellan bygderna.

Sid 13 Förändring av vattendomen påverkar inte planen.

Sidan 16.

Utvecklingsområdet Kauppinen vid E-10:an se kommentar sid 34.

Sidan 18.

Begravningsplatser. För att begravningsplatsen Hietaniemi (Poikkijärvi) skall räcka till skall man gå tillbaka till de regler som gällde förut. Dvs personer och anhöriga till dem som hade gammal härkomst till byarna kring Jukkasjärvi och de byar som fanns före Kiruna stads tillkomst.

Kommentar

Synpunkten är noterad. Behovet av ny begravningsplats gäller hela centralorten och närområde.

Sidan 23.

Aptasvaara är felstavat i Er handling, respektera god ortnamnsed.

Kommentar

Namnet är korrigerat till god ortnamnsred i N2 rubrik. Fjällurskogsreservatet heter däremot Aptasvare fjällurskogsreservat i länsstyrelsens handlingar. Namnet på naturreservatet byts inte ut.

Sidan 27.

Vattenskyddsområde i Jukkasjärviområdet nämns dock, har jag ej godkänt det då ersättning för de inskränkningar jag drabbas av ej har ersättning utgått. Ej heller förhandlingar inletts.

Kommentar

Skyddet av vattentäkten är nödvändig. Denna plan reglerar inte omfattningen eller ersättningskraven. Beslutet är överklagat, men vattenskyddsföreskrifterna gäller tills frågan är avgjord.

Sidan 34.

Området vid korsningen E-10 mot Jukkasjärvi är privat mark, vad gäller mina marker Jukkasjärvi 3:3 och Jukkasjärvi 16:43 motsätter jag ingrepp som berör min egendom. Markerna ligger i anslutning till Er områdesbeskrivning.

Kommentar

Jukkasjärvi 16:43 ligger norr om väg E10 och berörs inte av förslaget. Synpunkten på Jukkasjärvi 3:3 är noterad.

Sidan 57.

Avfallsdammar på baksidan av Kirunavaara från stadenssida sett. Är anlagda på gammal myrslättermark. Det skall uppmärksammas från kommunens sida så att de kulturhistoriska aspekterna ej förvanskas.

Kommentar

Synpunkten är noterad. Förhållandet förändrar inte planen.

Sidan 60.

Ra5 Rensjön endast bebyggelse för rennäring tillåts. De aspekterna ska iså fall tillämpas när vår Lantalais kultur, och sedvanebruk skall hävdas i Jukkasjärvi området. Exempelvis mot turism och andra utifrån kommande influenser.

Kommentar

Ra-områden är områden med renskötselplaner såsom renvaktarstugor och hagar på många olika ställen i kommunen. Renskötselplaner är dessutom inte bygglovskyldiga enligt ett rättsfall i högsta instans. Rennäringens markanvändning regleras i rennärlagsstiftningen.

Sidan 100.

Jukkasjärvi bygden. Vattenskyddsområdet är överklagat. Jag berörs av det föreslagna vattenskyddsområdet, jag begär ersättning då jag ej kan nyttja mina ängsmarker som tidigare och begär ersättning för de förluster förslaget medför. Utan överenskommelse av årlig ersättning som jag godkänner kommer förslaget till vattenskyddsområdet ej att åtföljas från min sida. Vattentäkten i Oinakkjärvi innefattas av gamla uppgörelser dvs Jukkasjärvi byallmänning får ej någon ersättning för råvattnet. Idag pågår i Sverige omförhandlingar av vattendomar på svenska statens initiativ, därför bör Kiruna kommun vara inställd på att vattendomen angående Oinakkjärvi råvattentäkt kommer att omprövas.

Kommentar

Vattenskyddsområdet för Jukkasjärvi vattentäkt med tillhörande föreskrifter hanteras i domstol. Översiktsplanen tar endast hänsyn till vattenskyddsområdet och framtida markanvändning. Se även kommentar till sid 13 och s 27.

Sidan 102.

Väg 375 är statlig trots detta drev Kiruna kommun och Länsstyrelsen Norrbottens län att vi ej skulle kunna nyttja vägen vid utkörning av sand från vår sandtäkt, varför är ej denna begränsning av nyttjande av vägen med i kommentaren, särregler som ej har kommenterats i handlingen, vilka fler berörs av detta? Riksintresset för rennäringen torgförs av Kiruna kommun och Länsstyrelsen. Men riksintresset för kulturmiljövård har man struntat ifrån berörda organ. Enär det kan främja den riktiga Ortsbefolkningen.

Kommentar

I översiktsplanen beskrivs inte enskilda beslut om utfarter. Beslut om utfart hanteras enligt väglagen. Riksintresset kulturmiljövård finns beskrivet och beaktat i översiktsplanen.

Sidan 104.

Övriga intressen. Undermålig kartbild ej utritade ängsområden och kommentar att turistisk verksamhet skall prioriteras framför ängsmarker. Helt felaktig prioriteringsordning. Turistiskverksamhet har varit förfärande för byns karaktärsdrag. Turistiskverksamhet kan drivas på orter exempelvis därifrån turistföretagarna kommer ifrån. Föröd ängsmark kommer ej igen, det som visar vad Jukkasjärvi by en gång var och vilken kultur som danade bygden.

Kommentar

De ängsmarker som redovisats i översiktsplanen är inventerade ängsmarker som bedömts särskilt värdefulla av Jordbruksverket. I Jukkasjärvi finns en aktuell ängsmark på grannfastigheten väster om ICEHOTEL:s område. Fastigheten är detaljplanelagd med outnyttjade byggrätter för turistisk verksamhet.

Sidan 107.

Väkkäröområdet finns möjlighet till turistiskverksamhet.

Mot det har jag starka invändningar, Väkkäröområdet har varit en heligplats för Jukkasjärvibor sedan århundraden tillbaka att ytterligare odelägga området med turistiskverksamhet är ett djupt respektlöst handlande mot de ursprungliga Jukkasjärviborna. Vägen till Väkkärjärvi är avstängd under förfalltid, ökad aktivitet där kräver nytt bärlager på 12km vägsträcka.

Förslag till utveckling av byn Jukkasjärvi västerut. Ett moratorium för bostadsbyggande i Jukkasjärvi området bör införas med undantag för personer som har starka släktband till byn, Förändringarna har i området och byn varit våldsamma sedan 1980-talet, om man räknar generöst så finns det högst 30% av folket här som har anknytning till bygden. Detta har medfört att med de nyanlända har nya sedvänjor etablerats. Skotertrafik på ängs- och skogsmark är ohämmat, inbrott, stölder, vandalisering och nedskräpning har ökat markant med de inflyttade, sammanhållningen bybor emellan är ett minne blått. Hur kan man ha en socialkontroll när de flesta är okända för varann, de sociala normerna hur man bemötte varann har många av de nyanlända ej tagit till sig. Samhället har blivit uppdelat i olika grupper bland annat därför är jag engagerad i denna fråga och försöker få Er att förstå läget här i Jukkasjärvi by. Som gått från ett mönstersamhälle till dagens moras.

Turistutvecklingen bör/ska ske i anslutning till flygplatsen dvs Aptaavaaraområdet och eventuellt mellan E-10 och Iso Altavaara. Om man kan ingå markavtal med markägarna. Dvs ej på Jukkasjärvi sidan om Torneälv verksamheten som bedrivs idag är olaglig och utan markägarnas tillstånd.

Kommentar

I Jukkasjärvi har befolkningen ökat vilket betyder att underlaget för service förbättrats. Den turistiska verksamheten är etablerad sedan många år. Ett flertal detaljplaner har tagits fram och även prövats i högre instans. Kommunen äger marken i ett större detaljplaneområde. Tomterna delas ut till personer i tomtkön. Området i Väkkärjärvi har samma markanvändning som i tidigare översiktsplan. Det som ändras är att landsbygdsutveckling i strandnära läge, LIS föreslås och att det även ska vara möjligt med turistisk verksamhet. LIS-området minskas.

Sidan 108.

Många vill flytta till Jukkasjärvi trots att de ej har anknytning till bygden. Kiruna kommun skall i första hand anvisa folk till exempelvis Rensjön, Svappavaara eller till de östra kommundelarna. Istället för att vi skall åsamkas dessa bördor.

Kommentar

Kommunen planerar för en attraktiv boendemiljö för kommunmedborgarna. Det finns även förutsättningar att bygga i Svappavaara.

Sidan 110.

Där det bedrivs jordbruk kan ni ej kräva att man fritt kan beträda strandområden på privat mark. Ni bör ha den kunskap att djur skall stänglas inne när de är ute på bete. På vår fastighet har det bedrivits och bedrivs djurhållning i obruten följd sedan 1700-talet dvs innan Länsstyrelsen i Norrbottenslän existerade och så även staden Kiruna. Kiruna kommuns enda mjölkgård finns hos oss, det undviker ni att nämna.

Ytterligare kommentar, området vid E-10 korsningen mot Jukkasjärvi. Jag kommer ej att avyttra mark för dessa ändamål och troligen ej mina systrar som äger mark i området. Stölden av vår mark till Kiruna flygfält är för kommunen en negativ faktor i sammanhanget.

Kommentar

Allemansrätten är grunden för hur man får röra sig. Översiktsplanen reglerar inte detta. I LIS-områden ges möjlighet för den som ska bygga att få ytterligare ett skäl att bygga inom strandskyddsområdet. Området vid E10-korsningen besvaras i kommentar till sid 34. Uppgiften om Jukkasjärvis enda mjölkgård förs in i texten i del 2.

Sidan 111.

Etableringen av rymdbasen Esrang kom till stånd trots att lokalbefolkningen var emot detta. Man hade i minnet hur det gick till när staden Kiruna anlades och stölden av mark till Kiruna flygfält. Och hur det vid avvittringen kring år 1887 Jukkasjärvi by blev fräntagen/bestulen på ca 25 000 hektar. Utomstående aktörer tog makten i vårt område så blev fallet även med Esrang när man med statens och kommunens försorg hävdar bestämmande rätt över den riktiga lokalbefolkningen för vår del är det av största vikt att begränsa utvidgningen av rymdbasen. Området ingår i riksintresset för vår kultur. Trafiken till Esrang bör begränsas och fler skall tvingas nyttja busstrafik till rymdbasen för att minska miljöpåverkan.

Kommentar

Synpunkten är noterad.

Sidan 113.

Turism, turistindustrin har blivit en belastning för byn och markägarna eftersom det sker okontrollerat och skall därför kunna regler, övervakas och styras därför skall kommersiell verksamhet avgiftsbeläggas och vars avgifter ska bekosta vakt/övervakningspersonal och beivra nedskräpning, skador på skog och jordbruksmark och nyttjande av annans egendom. Exempel på avgift 1000–3000 SEK per/hund för hundspanssföretagare och minst 5000 SEK per/snöskoter som bedriver skoterturismen som skall erläggas byallmanningen och Kiruna kommun är behjälplig att sätta upp stängsel mot utsatta områden. Jordbruksmark brukandet skall vara överordnad turistiskverksamhet dvs när myndigheter kan hävda rennäringens intresse är det på sin plats att samma attityd gäller jordbruksmarken, vårt kultur arv.

Kommentar

Synpunkten är noterad. Turistverksamheten i kommunen är viktig. Kommunen behöver flera olika utvecklingsmöjligheter.

Sidan 114.

Se kommentar sidan 108 angående bebyggelse väster om byn Jukkasjärvi.

En upprensning i området kring kyrkan är nödvändigt, det belyser väl hur turistverksamheten förstör intrycket av kulturbygd som byn en gång var, där har Kiruna kommun ett stort ansvar till förfallet.

Ängsmark centralt Jukkasjärvi by. Jag motsätter att turistiskverksamhet prioriteras framför ängsmarker med en sådan inställning gentemot mot vår verksamhet som har bedrivits sedan 1700-talet i obruten följd så är Kiruna kommuns möjligheter att bedriva konstruktivt arbete och bli väl bemötta här ytterst begränsade. Jag kommer med alla medel försvara min egendom och rätt mot turistindustrins företrädare och andra.

Jukkasjärvi har alltid varit en jordbruksbygd, varför framhålls ej detta i Era kommentarer. Den aspekten tar ni upp om de övriga byarna i kommunen, är verkligheten obekvämt.

Kommentar

Texten om jordbruk i Jukkasjärvi har ändrats över. Ängsmarken som avses i dokumentet gäller den mark som detaljplanelagts för turistisk verksamhet. Texten på sid 114 i del 2 förtydligas. Se även kommentar till sid 104.

Sidan 120.

Esrangle skall ej prioriteras framför orsbefolkningen som har månghundraårig hävd i området, Esrange etablering skedde över huvudet på folket och av sådana som ej hade legitimitet i området. Ersättningsområden har ej heller erlagts.

Kommentar

Rymdverksamheten vid Esrange är viktig för kommunen. Kommunen behöver flera olika utvecklingsmöjligheter.

Sidan 121-122.

Naturresevatbildningar där privat mark ingår, Sautusvaara och Sautusjärvi. Jag är delägare i Jukkasjärvi byallmänning och Paksuniemi bysamfällighet jag emotsätter statens får tillgång till min egendom. Stölderna av våra marker har genom åren varit omfattande, övergrepp kommer att beivras.

Kommentar

Det är staten genom länsstyrelsen som ansvarar för pågående naturresevatbildningar i Jukkasjärvi bygderna. I översiktsplanen kommer dessa områden här få beteckningen EN2e eller N2e, vilket innebär att områdena har värdefulla naturvärden och markanvändningen skyddar värdena.

Sidan 123.

Kartbild. I mytologin över Jukkasjärvi var området kring sjön Väkkärjärvi en heligplats, varför tas det initiativ att förstöra ett heligt område för vår kultur.

Industriverksamhet se kommentar på sidan 110.

Kommentar

Synpunkten är noterad.

Sidan 150.

Se kommentar sidan 111 och 120. Tillägg, i mitten av 1960-talet när planer för rymdbasen dryftades lovade den sedermera landshövdingen Ragnar Lassinantti att byborna i Paksuniemi och Jukkasjärvi ej skulle möta begränsningar för områdets nyttjande detta löfte sveks omedelbart när rymdbasen etablerats.

Kommentar

Synpunkten är noterad.

Sidan 235.

EN3 med flera. Obrutet fjällområde. Esrange raketskjutfält.

I Era kommentarer framhålls rennäringen och rymdverksamheten. Men har helt bortsett till den hävd områdets urbefolkning Lantalaiset i Jukkasjärvi och Kurravaara som har brukat området i århundraden. Exempelvis jakt, fiske, slätterbruk och skogsbruk bla.

Kommentar

Dokumentet är kompletterat med jakt och fiske som pågående användning. EN3 är områden som ingår i riksintresset obrutet fjäll Rostu. Staten är fastighetsägare för större delen av marken som ingår i obrutet fjäll.

Miljökonsekvensbeskrivning gentemot oss Lantalaiset bla här i Jukkasjärvi har ej beaktats i denna översiktsplan.

Kommentar

Angränsning av miljökonsekvensbeskrivningen har gjorts i samråd med länsstyrelsen.

Sammanfattning av kommentarerna med sidhänvisning:

Synpunkterna är identiska med tidigare synpunkter. I yttrandet har sidnummer från samrådsversionen bibehållits. Svaren blir desamma som i samrådsredogörelsen förutom där ändring gjorts i utställningshandlingen.